

ТАҚРИЗ

ба автореферати диссертатсияи Султонмамади Гулмамад дар мавзӯи «Динамикаи ҷамъагии пайвастагиҳои фитохимиявии растани сич (*EREMURUS*) дар шароити гуногуни экологӣ», ки барои дарёфти дараҷаи илмӣ номзади илмҳои биологӣ, аз рӯйи ихтисоси 03.01.04 - Биохимия пешниҳод шудааст.

Тибқи маълумотҳои илмӣ дар қаламрави Ҷумҳурии Тоҷикистон зиёда аз 1500 намуди растаниҳои шифобахш мавҷуд мебошанд, ки аз он 150 намудаш дар тибби анъанавӣ истифода бурда мешаванд. Дар минтақаҳои гуногуни кишварҳои собиқ Шӯравӣ аз тарафи олимони оид ба омӯзиш ва парвариши растани эфемероидӣ таҳқиқот гузаронида шуда, маълумотҳои зиёд оварда шудааст, ки яке аз онҳо растани Сич (*Eremurus*) мебошад. Дар маҷмӯъ, 50 намуди растани Сич (*Eremurus*) маълум аст, ки аз он 29 намудаш дар қаламрави Ҷумҳурии Тоҷикистон мерӯянд ва 9 намуди он ба Китоби Сурхи Ҷумҳурии Тоҷикистон дохил карда шудааст.

Диссертант Султонмамади Гулмамад барои ба мақсади илмӣ гузошташудааш ноил шудан якҷанд корҳои озмоишӣ ва эксперименталиро ба анҷом расонид.

Ӯ на танҳо хусусиятҳои физиологӣ, экологӣ, инчунин хусусиятҳои биохимиявии растани Сич (*Eremurus*) - ро дар рафти иҷрои корҳо ба ҷузурҳои омӯхтааст.

Аз ин лиҳоз, омӯзиши растаниҳои эфемероидӣ, ки хусусияти шифобахшӣ доранд, то ҳанӯз омӯхта нашуда буданд ва омӯзиши онҳо айни замон муҳим мебошад.

Диссертант ошкор намудани динамикаи ҷамъагии пайвастагиҳои фитохимиявӣ дар намудҳои гуногуни Сич (*Eremurus*) вобаста ба афзоиш, давраҳои инкишоф, муҳлати нигоҳдорӣ ва шароити гуногуни экологиро ба ҷо овардааст. Диссертант муайян намудани заҳронокӣ баъзе аз пайвастагиҳои фитохимиявӣ таркиби растани Сичро (*Eremurus*) дар қори таҳқиқоти худ ошкор намуд.

Дар автореферати диссертатсияи Султонмамади Гулмамад муайян карда шудааст, ки қори илмӣ мазкур дар озмоишгоҳи институти ботаника, физиология ва генетикаи растани АМИД иҷро гардидааст. Диссертант дар таҳқиқоти гузаронидааш намудҳои моддаҳои химиявӣ дар таркиби пайвастагиҳои фенолӣ ва карбогидрати растани Сичи қалон (*E. robustus* Regel) ва Сичи ҳисорӣ (*E. hissaricus* Vved) бударо дар давраи нашъунамо муайян намуд.

Диссертант Султонмамади Гулмамад қори таҳқиқотиашро дар сатҳи баланди илмӣ ба иҷро расонидааст. Аз муҳтавои автореферат бармеояд ки мазмуни асосии қори таҳқиқотӣ дар мақолаҳои илмӣ маҷаллаҳои тақризшаванда, ки аз тарафи КАО-и назди Президенти Ҷумҳурии

Тоҷикистон этироф шудааст интишор гардидаанд, ба таври пурра ва кифоя инъикоси худро ёфтаанд.

Муалиф барои гирифтани дараҷаи илмӣ номзади илмҳои биологӣ аз рӯйи ихтисоси 03.01.04 - Биохимия сазовор мебошад.

Дотсенти кафедраи химияи органикӣ ва биологии факултети химия ва биологияи Донишгоҳи давлатии Бохтар ба номи Носири Хусрав, номзади илмҳои биологӣ

Пиров Ф.З.

Маълумот барои тамос:

Суроға: 735140. ҚТ, ш. Бохтар, кӯчаи Айни 67

Почтаи электронӣ: pirovgafor@bk.ru

Тел: +992 889 27 41 41;

Имзои Пиров Ф.З. – ро тасдиқ мекунам:

Сардори ШК ва корҳои махсуси

ДДБ ба номи Носири Хусрав

Шукурзод Қ.А.

25.05.2024